

کاهش چشمگیر مصرف مواد لبنی در دو سه ماه اخیر به خاطر گرانی

گرانی ها تهدیدی بزرگ در کمین کودکان

«تدبیر تازه» از دورویکرد متفاوت دولت و مجلس پیرامون افزایش قیمت ها گزارش می دهد

مناقشه پاستور و بهارستان بر سر گرانی

سرمقاله

سعید قصابیان

سازمان خصوصی سازی و
معتدل نگین

یادداشت

محسن پاک آیین

احداث خط آذوقه و رشد
آستارا و صنایع منطقه ای

یادداشت

علی بیگدلی

ضرورت استفاده از نسل
چونگان

یادداشت

در گفت و گوی «تدبیر تازه» با یک تحلیلگر بازار سرمایه مطرح شد

سه پیرگ برنده برای جان دوباره بورس

زنگ خطر شاخص دلار به صدا درآمده است؟

علایم رکود در بزرگترین اقتصاد جهان

«تدبیر تازه» از بزرگترین غول نفتی گزارش می دهد

«آرامکو» نغمه ای چرب برای سرمایه گذاران

«تدبیر تازه» از اصلاح قانون بودجه در رابطه با کالایرگ گزارش می دهد

دوراهی کالایرگ الکترونیک

«تدبیر تازه» از چشم انداز آینده سبز و بدون کربن گزارش می دهد

دورنمای توسعه پایدار ژاپن

اکنونیمست بررسی کرد؛ اروپا در وحشت

اکرم شعبانی
روزنامه نگار

به گزارش اکنونیمست، با تمام این احوال سیاستمداران پاسخ خود را نایده می گیرند. برای جلوگیری از افزایش قیمت عمده فروشی انرژی که به صورت کامل به صورت حساب‌های مصرف کنندگان منتقل می شود، بسیاری از آنها به سقف‌های قیمتی و کاهش مالیات بر انرژی متوسل شده‌اند. لیز تراس سیاستمدار محافظه کار و وزیر خارجه پیشین که برای تصدی نخست وزیر-ی آبی بریتانیا رقابت می کند، از کاهش مالیات بر حقوق و دستمزد صحبت می کند. اما سقف قیمت‌ها هیچ کمکی به کاهش مصرف انرژی نمی کند و کاهش مالیات از فقیرترین افراد محافظت نمی کند. بدون چشم انداز پایان فوری این بحران، زمان آن رسیده است که در مورد چگونگی زندگی با قبوض بالای انرژی فکر کنیم.

ارزان ترین حمایت، تجارت گاز طبیعی در سراسر مرزهاست و مدل سازی صندوق بین‌المللی پول نشان می دهد که این می تواند ضربه وارده به تولید ناخالص داخلی را در کشورهای که بیشترین آسیب را دیده اند، به نصف کاهش دهد. در مرحله بعد، در بازارهای داخلی، سیگنال های قیمت نقش حیاتی در مهار تقاضا دارند و تضمین می کنند که گاز گرانبها به استفاده ای کم بیشتر مورد نیاز است می رسد. سقف قیمت گاز طبیعی مورد استفاده توسط ژنراتورهای برق، مانند اسپانیا و پرتغال، یا سقف قبوض خانگی مانند فرانسه، ممکن است به عنوان اقدامات اضطراری در زمان یک شوک زودگذر عمل کند، اما کمبود کنونی احتمالاً طولانی مدت خواهد بود و مصرف کنندگان و کسب و کارها باید خود را با این مساله تطبیق دهند.

همچنین نشانه‌هایی وجود دارد که بیانگر آن است که مردم و مشاغل می توانند با صرفه جویی در مصرف انرژی به قیمت‌های بالا پاسخ دهند و این کار را انجام خواهند داد. آن‌ها همچنین انتظاف پذیرتر از آن هستند که دولت‌های نگران ممکن است ببیندشند. در آلمان، کشاورزان و صنعتگران، آمونیاک و سایر مواد شیمیایی انرژی بر بیشتری به جای اتکا به نهاده‌های داخلی گران قیمت‌تر وارد می کنند. مطالعات نشان می دهد که هم خانوارها و هم شرکت‌های آلمانی مصرف گاز طبیعی خود را از اواسط سال ۲۰۲۱ کاهش داده‌اند.

گاهی اوقات این حمایت را می توان با مقررات گالوانیزه کرد. کسب و کارها و منازل‌های اسپانیایی اکنون بعد از ساعت ۱۰ شب خاموش می شوند و استانداردهای تهویه هوا برای ساختمان های عمومی و تجاری حداقل ۲۷ درجه سانتی‌گراد تنظیم شده است تا اسپانیایی‌ها را تشویق کند تا با تی شرت به خرید بروند. به همین ترتیب، شرکت‌های انرژی می توانند با اعلام میزان مصرف انرژی در مقایسه با همسایگان خود، به تغییر رفتارها کمک کنند. چنین مداخلاتی ارزان است (اگرچه برخی از آنها سیگنال‌های قیمتی را از بین می‌برند) و می‌توانند به خنثی کردن سیاست آتش‌زای قیمت‌های بالا کمک کنند. با تأثیرگذاری بر ثروتمندان و فقرا به صورت یکسان، این روند را متصفانه خواهید یافت.

اما دولت‌ها همچنین باید از نیازمندان، به ویژه افراد فقیر که قبوض انرژی سهم بیشتری از هزینه‌های خانوار را برای آنها تشکیل می دهد، محافظت کنند. سیاستمداران نمی‌توانند جلوی افزایش قیمت انرژی را بگیرند، اما می‌توانند تعیین کنند چه کسی بیشترین ضربه را متحمل می‌شود. حمایت، به شکل تخفیف در قبوض انرژی برای فقیرترین افراد، یا حتی پاداش نقدی (همانطور که اخیراً در ایتالیا تصویب شد) به نیازمندترین افراد کمک می کند در حالی که همچنان مصرف کنندگان را تشویق می کند تا جایی که می‌توانند در مصرف انرژی صرفه جویی کنند.

هدف گذاری برای کنترل هزینه‌ها ضروری است. به گفته صندوق بین‌المللی پول، برخی از دولت‌های اروپایی در مسیری هستند که تا پایان سال ۱.۵ درصد از تولید ناخالص داخلی را صرف سیاست‌های انرژی کنند. اقداماتی که از یک پنجم فقیرترین جمعیت محافظت می کند تنها ۰.۴ درصد تولید ناخالص داخلی هزینه دارد و برای محافظت از دو پنجم فقیرترین جمعیت تنها ۰.۹ درصد تولید ناخالص داخلی باید هزینه کرد. تلاش برای خرید حمایت از طریق در نظر گرفتن همگان، استفاده صحیحی از پول عمومی نیست.

بده بستان سیاسی ترکیه با آب

عضو هیات مدیره فدراسیون صنعت آب گفت: در سال‌های اخیر ترکیه از این حربه برای بده‌بستان سیاسی استفاده می‌کند، یعنی همان حربه‌ای که کشورهای خاورمیانه سال‌ها از نفت استفاده کردند. به صراحت موضوع استفاده از ابزار آب را اعلام کرده به طوری که اردوغان سال ۲۰۱۳ در یک سخنرانی اظهار کرد که اگر کشورهای حاشیه خلیج فارس نفت دارند، ما آب داریم، رضا حاجی کریم در گفت‌وگو با ایلنا، در خصوص پروژه گاپ اظهار داشت: ترکیه در دهه ۸۰ میلادی پروژه عظیم گاپ را تعریف کرده و در آن پروژه تعداد زیادی سد از جمله ایلیسو، تعدادی شهرک صنعتی، ۳ فرودگاه و یک نوع طرح آمایش سرزمینی در حوزه تعریف کرد. رقم سرمایه‌گذاری در این پروژه حدود ۳۰ میلیارد دلار است که بخشی از آورده دولت و بخشی نیز از سوی بخش خصوصی ترکیه تأمین شده است. وی افزود: تأثیر این پروژه روی کشور ما غیرمستقیم است چون عمدتاً حوضه تأثیرگذاری آن بر رودخانه‌های دجله و فرات است، اما با توجه به اینکه اگر آب این رودها کم شود در پایین‌دست و جنوب عراق نیز باعث ریزگرد و تغییرات جمعیتی و اقلیمی اساسی می‌شوند، روی کشور ما هم تأثیرگذار خواهد بود.

احتمال بالا رفتن مصرف برق در پی افزایش دما

وزیر نیرو با اشاره به افزایش ۵ درصدی تقاضای مصرف برق نسبت به سال گذشته، گفت: محور برنامه‌های مختلف وزارت نیرو برای عبور موفق از تابستان، بر اساس اقدامات صنعت برق و همکاری و صرفه‌جویی مردم است که ضرورت دارد این همکاری ادامه یابد. به گزارش وزارت نیرو، «علی‌اکبر محرابیان» امروز سه‌شنبه با اشاره به وضعیت مصرف برق در کشور، اظهار کرد: صنعت برق در ابتدای تحویل دولت سیزدهم با مشکلات فراوانی در حوزه تأمین برق مردم و رضایتمندی مواجه بود که در این رابطه یک برنامه ۱۰۰ اقدامی را با حمایت دولت و مجلس تدوین و با همکاری و مشارکت مردم این برنامه را اجرایی کردیم. وی افزود: مهم‌ترین محورهای این برنامه افزایش ظرفیت نیروگاهی، بکارگیری و تعمیرات اساسی تمام نیروگاه‌های موجود و مدیریت مصرف بود. وزیر نیرو ادامه داد: تا امروز دو سوم از مسیر اوج مصرف تابستان را پشت سر گذاشتیم و با کمترین مشکل توانسیم این دوره را سپری کنیم. محرابیان با بیان اینکه خوشبختانه ۴۰ درصد مردم در مصرف خود صرفه‌جویی کردند، گفت: این ۴۰ درصد پاداش صرفه‌جویی در مصرف برق خود را دریافت کردند.

تعمیرات در ایستگاه نیرو برق محلی کربلا در عراق

«آرامکو» لقمه‌ای چرب برای سرمایه گذاران

توسعه صنایع پایین‌دستی نشان می دهد که پادشاهی سعودی به خوبی دریافته است که تاکنون به علت تمرکز بر صدور مواد خام و واردات محصولات صنعتی، درآمد قابل توجهی را از دست داده است. سرمایه گذاری روی پتروشیمی نشان می دهد که تحول اقتصادی مورد نظر ولیعهد عربستان سعودی، بن سلمان چگونه قرار است محقق شود. راهبرد عربستان این است که با حفظ و استفاده از صنایع نفت و گاز موجود برای دست کم ۲۰ سال آینده، شالوده‌های اقتصادی نو را بنیان نهد. آرامکو نقشی پررنگ در اقتصاد عربستان سعودی دارد: ۴۵ درصد از تولید ناخالص داخلی، ۹۰ درصد از درآمدهای صادراتی و تقریباً ۹۰ درصد از درآمدهای بودجه‌ای عربستان از محل آرامکو تأمین می‌شود. این شرکت ۶۷۰۰۰ نفر را به کار گمارده است و بسیاری آن را مدلی پویاتر از جامعه بازی می‌دانند که بن سلمان، ولیعهد سعودی به دنبال ترویج آن است. آرامکو که در دهه ۱۹۳۰ میلادی با مشارکت استاندارد اوپل آمریکا تأسیس شد، روشنفکرترین جوانان سعودی را استخدام می کند تا نمونه‌ای از شایسته سالاری در جامعه‌ای قبیله‌ای باشد. این شرکت که بالاترین معیارهای عملیاتی را به کار می‌بندد، نیروی کاری چندملیتی دارد و تشکیلات اداری و مالی آن، رقیبی برای شرکت‌های بزرگی مانند اکسون‌موبیل قلمداد می‌شود.

تعمیرات در ایستگاه نیرو برق محلی کربلا در عراق

به دنبال اوج گرفتن بهای نفت خام، شرکت نفتی سعودی آرامکو توانست از لحاظ ارزش بازار، اپل را پشت سر بگذارد. شرکت نفتی «سعودی آرامکو» که سال ۱۹۳۳ میلادی در طهران، عربستان سعودی تأسیس شد، اکنون بزرگترین شرکت اکتشاف و تولید جهان در حوزه نفت قلمداد می‌شود. این شرکت کمی بیشتر از یک‌دهم نفت مورد نیاز دنیا را تأمین کرده و در حال حاضر روزانه یک میلیارد دلار درآمدسازی می کند. به موجب حق‌الامتياز ۶۰ ساله‌ای که پادشاهی سعودی به این شرکت اعطا کرده است، آرامکو به ذخایر ۲۷۰ میلیارد بشکه‌ای نفت خام دسترسی دارد که بیش از ۲۰ درصد ذخایر جهانی را شامل می‌شود و ۱۰ برابر بیشتر از منابع شرکت نفتی «اکسون موبیل» است. آرامکو به ذخایر گاز طبیعی معادل ۲۹۴ تریلیون فوت مکعب نیز دسترسی دارد. این شرکت همچنان در حال سرمایه‌گذاری برای افزایش ظرفیت تولید خود از ۱۲ میلیون بشکه در روز تا ۱۳ میلیون بشکه می‌باشد و قصد دارد تا سال ۲۰۲۰ نیز تولید گاز طبیعی را تا ۵۰ درصد افزایش دهد. انتظار می‌رود این شرکت در سال جاری بین ۴۰ تا ۵۰ میلیارد دلار از درآمد خود را صرف سرمایه‌گذاری برای افزایش تولید کند در حالی که این رقم سال گذشته نیز ۳۲ میلیارد دلار بوده است. این مبلغ صرف تولید هیدروژن و سایر انرژی‌های پاک نیز خواهد شد. حوزه کار آرامکو به بخش بالادستی محدود نیست و در صنایع پایین‌دست نیز دارای‌های ارزشمندی دارد از جمله پتروشیمی Sadara که در مشارکت با Dow Chemical ۲۰ میلیارد دلاری از عزم پادشاهی سعودی تأسیس شده است و از مشتقات نفتی برای تولید محصولات نهایی مانند محصولات آرایشی و قطعات خودرو بهره‌برداری می‌کند. این کارخانه حکایت از عزم پادشاهی سعودی برای توسعه صنایع پربازده مانند پتروشیمی دارد که بر ثروت حاصل از خام‌فروشی این کشور می‌افزاید. «مین ناصر» مدیر عامل آرامکو، پتروشیمی Sadara را نمونه برجسته‌ای از متنوع شدن اقتصاد عربستان سعودی می‌داند. جانش دیگر شرکت آرامکو، گسترش فعالیت پالایشی در سطح برون‌مرزی است. این شرکت هم‌اکنون شرکت‌های پالایشی عظیمی را با مشارکت شرکت‌های شل و توتال راه‌اندازی کرده است. آرامکو با خرید سهام پالایشگاه‌های خارجی قصد دارد تا سهم خود در بازار را از محل کشورهایمانند چین، هند و اندونزی که تقاضا در آنها روندی افزایشی دارد، حفظ کند.

میان شرکت‌های هم‌صنف خود دارد و بدهی خالص آن (بدهی منهای نقدینگی) تنها شش درصد است. اما مدل بازتوزیع درآمد برای شرکت در کشور دارای مزایا و معایبی برای سهامداران خرد است. نخست آن که آرامکو بر مبنای نرخ متغیر، بهره مالکانه بر درآمد خود می‌پردازد؛ وقتی بهای نفت پایین تر از ۷۰ دلار باشد ۲۰ درصد، وقتی بهای نفت بین ۷۰ تا ۱۰۰ دلار باشد ۴۰ درصد و برای بهای بالای ۱۰۰ دلار نیز ۵۰ درصد. اگرچه ارزش سهام سهام آرامکو درهم‌تندی بالایی با بهای نفت خام دارد، از آنجا که نرخ بهره مالکانه متغیر با سقوط بهای نفت کاهش می‌یابد، محافظت خوبی از دارایی سهامداران به عمل نمی‌آورد. علاوه بر نرخ بهره مالکانه، آرامکو مالیات گزافی در عربستان می‌پردازد. نرخ مالیات فعلی بر سود معادل ۵۰ درصد است که پیش از عرضه اولیه در سال ۲۰۱۹ تا ۸۵ درصد نیز بوده است. یکی از مشکلات در تحلیل ظرفیت‌ها و مخاطرات سهام آرامکو این است که آیا نرخ مالیات این شرکت در بلندمدت ثابت می‌ماند یا خیر. اگر دولت ناگهان تصمیم بگیرد که به هزینه‌های برای متنوع‌سازی اقتصاد در این کشور شتاب بدهد یا اگر بهای نفت سقوط کند، آیا دولت تصمیم به افزایش مالیات نخواهد گرفت؟

تعمیرات در ایستگاه نیرو برق محلی کربلا در عراق

تعمیرات در ایستگاه نیرو برق محلی کربلا در عراق

۹
انرژی
هفته نامه بررسی اقتصادی - اجناسی
تدبیر
www.tadbiretazenews.ir
چهارشنبه ۱۹ مردادماه ۱۴۰۱، سال هشتم، شماره ۲۷۴

نگاه روز

دردسرهای بی پایان قیر تهاتری

برهان محمودی
روزنامه نگار

در حالی که وزارت نفت به دلیل برخی ملاحظات، از اعطای سهمیه قیر رایگان بودجه ۱۴۰۱ خودداری می‌کند، نمایندگان مجلس با اصلاح قانون بودجه، خواستار تأمین اعتبارات آن از منابع داخلی شرکت نفت شدند. بر اساس بند «ژ» تبصره ۱ قانون بودجه سال جاری، وزارت نفت مکلف به واگذاری قیر رایگان به وزارت راه و شهرسازی تا سقف ۱۹ هزار میلیارد تومان است. بر اساس این قانون وزارت نفت مکلف است ماهانه از ابتدای سال جاری هر تن قیر را به قیمت ۷.۵ میلیون تن به دستگاه‌های اجرایی واگذار کند اما نرخ تحویل و کیوم باتوم (ماده اولیه تولید قیر) به شرکت‌های قیرساز بر اساس کشف قیمت و کیوم در بورس کالاست و مابه التفاوت تنی ۷.۵ میلیون تومان با قیمت بورس کالا را شرکت نفت باید از محل تعدیل قیمت ماهانه خوراک از شرکت پالایش نفت را جبران و اعمال حساب کند. این حال بند مذکور از تبصره ۱ قانون بودجه امسال که در خصوص قیر تهاتری بود، در مرداد ماه تنها پس از ۴.۵ ماه از زمان تصویب، اصلاح شد که قرار شد شرکت نفت از محل منابع داخلی خود هزینه مابه التفاوت و کیوم باتوم بورس کالا را رقم مندرج در قانون بودجه (تنی ۷.۵ میلیون تومان) را به پالایشگاه‌ها بدهد. نمایندگان مجلس شورای اسلامی چهارشنبه ۱۲ مرداد ماه در صحن علنی مجلس در جریان بررسی لایحه اصلاح بند «ژ» تبصره ۱ ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور با بررسی دوفوریتی این اصلاحیه موافقت کردند.

تعمیرات در ایستگاه نیرو برق محلی کربلا در عراق

تعمیرات در ایستگاه نیرو برق محلی کربلا در عراق

تعمیرات در ایستگاه نیرو برق محلی کربلا در عراق

در گفت و گو با کارشناس صنعت خودرو مطرح شد

سایه سنگین برجام و واردات برسر بازار خودرو

فاطمه میرزایی دخت
روزنامه نگار

در ارزیابی پاسخ احتمالی ایران و ایالات متحده به پیش‌نویس پیشنهادی مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا برای احیای برجام و اینکه که آیا اروپا در تلاش است تا به بازی مقصرنمایی خود سرعت ببخشد من معتقدم پیشنهادهای آقای جوزپ بورل نمی‌تواند تغییرات اساسی در انتظارات ایران بدهد. سطح انتظارات ایران از مجموعه برجام بالاتر است و همین امر باعث می‌شود تا عدم پذیرش پیشنهاد از سوی ایران قابل پیش‌بینی باشد. در این فضا آمریکایی‌ها ناچار هستند تا حدود زیادی در برابر خواسته‌های ایران از خود نرمش نشان دهند. با این حال اگر تقاضای اصلی ایران این باشد که سیاه از زیر بار تحریم‌ها رها شود امر محالی برای جو بایدن خواهد بود چراکه رئیس‌جمهور آمریکا هم زیر بار فشار حزب خودش است و هم فشار جمهوری خواهان و اجازه چنین کاری را به بایدن نمی‌دهند اما گویا ایران مصر است که به این خواسته خود جامه عمل بپوشاند.

تیم مذاکره کننده فعلی ایران که پیش از این مذاکرات هم دل خوشی از برجام نداشت، حالا برای اینکه برخی مخالفان داخلی برجام را همراه کند، خواهان حذف تحریم‌های سپاه است. در این برهه البته ایران از امتیازات بالایی در خصوص غنی‌سازی برخوردار شده است و همچنین امروز غرب نیاز بالایی به انرژی ایران دارد که در صورت توافق می‌توانیم سالانه ۵ میلیارد دلار صادرات نفت به غرب داشته باشیم. نباید نقش روسیه را در این مساله نادیده گرفت؛ چراکه روس‌ها مساله برجام را در برابر آمریکا گروگان گرفته‌اند و این نمایش قدرتی برای مسکو است که برجام بدون اراده آن‌ها احیا نخواهد شد. موضوع احیای برجام هیچ‌گاه مانند امروز پیچیده نشده بود.

اما درباره اینکه در صورت عدم موافقت ایران با پیشنهاد مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا، به مرحله اعلام پایان برجام خواهیم رسید هم باید بگویم از منظر حقوق بین‌الملل معمولاً هیچ یک از طرفین، پایان توافق را اعلام نمی‌کنند؛ چراکه مسئولیت حقوقی دارد و البته نمی‌خواهند روزنه‌های مذاکره را مسدود کنند. برای مثال کره شمالی و جنوبی از سال ۱۹۵۳ آتش بس اعلام کردند و همچنان در آتش بس هستند؛ برجام هم می‌تواند به همین شکل باقی بماند. هر دو طرف در تلاش هستند دیگری اعلام کند که از مذاکرات خارج شده است اما معمولاً چنین اتفاقی رخ نمی‌دهد.

درباره نشست فصلی شورای حکام و احتمال برگشت پرونده هسته‌ای ایران به شورای امنیت باید یادآور شوم، در شورای حکام دو نوع قطعنامه داریم که یکی اختطاری و دیگری تنبیهی است که قطعنامه پیشین یک قطعنامه اختطاری بود و ایران هم دست به واکنش عجیبی زد. در آینده و در سپتامبر اگر وضعیت برجام به همین نحو باشد، قابل پیش‌بینی خواهد بود که قطعنامه تنبیهی علیه ایران صادر شود و پرونده ایران به شورای امنیت برود و در این صورت بدون نظر چین و روسیه تحریم‌ها مجدداً برمی‌گردد و حتی ممکن است پرونده ذیل فصل هفتم منشور برود.

البته غربی‌ها نمی‌خواهند آخرین حربه خود را امروز مورد استفاده قرار دهند. اینکه بخواهند پرونده را به شورای امنیت بکشانند، این پرسه در همان مقطع متوقف نخواهد شد و با استفاده از مکانیسم ماشه تحریم‌های پیش از سال ۲۰۱۵ برمی‌گردد اما معتقدم غرب نمی‌خواهد از این آخرین حربه حداقلی در مقطع فعلی استفاده کند.

نرخ جدید عوارض آزادراه‌ها تعلیق شد

ایلنا؛ وزارت راه و شهرسازی اعلام کرده:نرخ‌های جدید عوارض آزادراه‌های کشور به منظور بررسی بیشتر در این خصوص تعلیق و تردد در آزادراه های کشور با نرخ‌های گذشته خواهد بود.

وزارت راه و شهرسازی اعلام کرد: در پی برگزاری نشست ویژه برای بررسی نرخ های جدید عوارض آزادراه‌های کشوردر ستاد وزارت راه و شهرسازی، در حال حاضر نرخهای جدید عوارض آزاد راه‌های کشور به منظور بررسی بیشتر در این خصوص تعلیق و تردد در آزادراه های کشور با نرخ های گذشته خواهد بود. تردد در آزادراه های کشوری به روال قبلی خواهد بود و از اعمال هرگونه افزایش نرخ تا اطلاع ثانوی خودداری خواهد شد.

در این راستا مقرر شد در حال حاضر با نرخ های قبلی تردد از آزادراه های کشور انجام شود. پیش از این اعلام شده بود که نرخ عوارض آزاد راه‌های کشور افزایش یافته است.

آغاز ساخت ۴ هزار مسکن در داخل شهر تهران

معاون مسکن شهری بنیاد مسکن از همکاری این بنیاد با شهرداری برای ساخت ۴ هزار واحد مسکونی مشارکتی در شهر تهران طی یک ماه آینده خبر داد.حمیدرضا سهرابی اظهار کرد: بنیاد مسکن در تفاهم با شهرداری تهران ساخت ۱۰ هزار واحد مسکونی شهری را علاوه بر سایر فعالیت‌های بنیاد در حوزه تولید مسکن در برنامه دارمعاون مسکن شهری بنیاد مسکن انقلاب اسلامی ادامه داد: کلنگ احداث ۶ هزار واحد مسکونی در دو مرحله و هر کدام به تعداد ۳ هزار واحد به زمین زده شد.مقرر است تا طی یک ماه آینده ۴ هزار واحد دیگر نیز اجرایی و عملیاتی شود که با این اقدام، ساخت ۱۰ هزار واحد مسکونی به شکل مشارکتی آغاز خواهد شد.سهرابی توضیح داد: در این پروژه مشارکتی در برخی از واحدها، زمین و ساخت از بنیاد مسکن و پروانه از شهرداری تهران و در برخی از پروژه‌ها نیز زمین و پروانه از شهرداری و ساخت برعهده بنیاد مسکن است. گفتنی است، ۳ هزار واحد از ۱۰ هزار واحد مشارکتی بنیاد و شهرداری با ایجاد قرارگاه سازندگی مسکن در شهر تهران و در منطقه ۱۸ در حال احداث است که در اسفندماه سال گذشته کلنگ‌زنی شد و ۳ هزار واحد نیز در تیرماه سال جاری طی مراسمی با حضور رئیس بنیاد مسکن و شهردار تهران آغاز شد.

«تدبیر تازه» از چشم انداز آینده سبز و بدون کربن گزارش می دهد

دورنمای توسعه پایدار ژاپن

از منظر سیاست‌ها و برنامه‌های صنعتی نیز ژاپن در حال گذر از مرحله‌ای است که در آن کوشیده می‌شود با اثرات کربن و گرمایش زمین مقابله شود. سرمایه‌گذاری برای نوآوری‌های سازگار با محیط‌زیست

دکتر کاجیاما می‌گوید درحالی‌که در سراسر جهان بر این موضوع متفق‌القول هستند که باید با انتشار کربن و آلودگی محیط‌زیست مقابله شود اما در عمل در برخی سرمایه‌گذاری‌ها کوشش چندانی برای رفع مشکل انتشار کربن صورت نمی‌گیرد و این خود یک ضعف بزرگ در بخش صنعت محسوب می‌شود. نقطه مقابل آن سرمایه‌گذاری در فن‌آوری‌های سبز است که سازگاری با محیط‌زیست دارند.

تلاش برای حفظ محیط‌زیست در کره زمین برای ایجاد انگیزه و تخصیص مشوق‌های کافی در بخش‌های صنعتی، تجاری و خدماتی، دولت ژاپن راهبرد توسعه سبز را در چهارده زمینه مختلف اولویت‌بندی نموده است که تقریباً همه جنبه‌های حیات زیست محیطی را در برمی‌گیرد. استفاده از باتری‌های هیدروژنی در اتومبیل‌ها، بهره‌گیری از فن‌آوری‌های جذب کربن و استفاده از مواد قابل بازیافت در صنعت از آن جمله است.

دکتر کاجیاما ادامه می‌دهد که عنصر اصلی این راهبرد، سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه است. بهره‌گیری از فن‌آوری‌های سبز و گسترش استفاده از آن‌ها در مقیاس وسیع از نتایج استقرار این راهبرد است.

تجاری‌سازی فن‌آوری‌های نوین مرتبط با انرژی سبز ازجمله فن‌آوری‌های نوین می‌تواند به نوآوری‌های صورت گرفته در توربوشاژهای برخی وسایط نقلیه دیزلی نظیر لکوموتیو اشاره کرد که قادر است مصرف سوخت و

خروجی دی‌اکسید کربن را تا حد زیادی کاهش دهد.نیل به اهداف تجاری‌سازی فن‌آوری‌های سبز از دسامبر سال ۲۰۲۰ توسط نخست‌وزیر ژاپن با تخصیص مبلغ ۲ تریلیون ین برای ارتقای فن‌آوری‌های قدیمی و استفاده از نوآوری‌های سبز در بخش صندوق ارتقای نوآوری ژاپن آغاز گردید و فاز اول آن در هواپیماهای هیدروژنی شروع شد. پس‌از آن کشتی‌های باری در دستور کار قرار گرفت و سپس استفاده گسترده از سلول‌های خورشیدی در سایر صنایع ثابت به‌عنوان پروژه‌های بااهمیت تعیین گردید. هدف مهم و اصلی ژاپن در این طرح از منظر دولت دستیابی به وسایط نقلیه برقی تا سال ۲۰۳۵ است به‌طوری‌که پیش از پایان سال تمامی خودروها از انرژی‌های پاک استفاده کنند.از سوی دیگر بهره‌گیری از سوخت‌های هیدروژنی و تجهیزات مرتبط با آن می‌تواند برای صنایع ژاپنی یک مزیت رقابتی باشد که در آن با سایر تکنولوژی‌های روز جهان از منظر مزیت‌های فن‌آورانه برابری نماید.به‌عنوان یک نمونه بارز می‌توان به تیوتا و دستاوردهای آن اشاره نمود که توانست برای نخستین بار به تولید انبوه خودروهای هیدروژنی بپردازد.

کاجیاما در ادامه افزود که استفاده گسترده از سوخت‌های هیدروژنی یکی از اولویت‌های مهم صنایع ژاپنی است که نمود باارزش آن در برخی صنایع نظیر کشتی‌سازی جلوه یافته است. سرمایه‌گذاری برای ساخت موتورهای احتراق هیدروژنی و توربین‌های مرتبط با آن تا سال ۲۰۵۰ بر اساس پیش‌بینی‌های صورت گرفته به ۲۳ تریلیون ین می‌رسد.در مورد سنتز و جذب دی‌اکسید کربن نیز فرایندهای مناسب و فن‌آوری‌های مرتبط برای سنتز و جذب دی‌اکسید کربن در صنایع و دانشگاه‌های فنی ژاپن دارای بالاترین میزان ثبت اختراع هستند. از

طرفی نیز با توجه به آنکه فناوری‌های جذب کربن تقریباً پرهزینه بوده و معمولاً نیز تا سه برابر گران‌تر از فن‌آوری‌های معمولی است. علاوه بر آن لازم است برخی موانع مرتفع شده و بعضی از قوانین و مقررات مالی اصلاح شوند و مشوق‌های مالی مناسب نظیر کاهش و یا برداشتن مالیات برای فعالان صنعتی این عرصه می‌تواند در این زمینه احصاء شود که ازقضا ابزار مناسب و جذابی برای پیشبرد اهداف مدیریت انرژی در این حوزه است.انتظار می‌رود تأثیرات اقتصادی پیاده‌سازی کامل راهبرد فن‌آوری‌های سبز به‌صرفه‌جویی ۹۰ تریلیون ین تا سال ۲۰۳۰ و ۱۹۰ تریلیون تن تا سال ۲۰۵۰ بینجامد. علاوه بر تلاش‌های دولتی، اقدامات دیگر گرفته در بخش‌های خصوصی صنعت و تکنولوژی ژاپن نیز درخور توجه است. بنابراین مشاهده می‌شود ژاپن گام‌های مؤثری را در جهت دستیابی به آینده ٪ بدون کربن برداشته است.

بیش از ۱۰۰ شرکت، انجمن، مؤسسه تجاری و صنعتی بزرگ در ژاپن فقط در بخش‌های خصوصی در برنامه‌های عملیاتی خود، تولید و خدمات کم‌کربن را بر اساس استانداردها و موازین تعیین‌شده مدنظر قرار داده‌اند. علاوه بر آن نیز ۳۰۰ شرکت برجسته دیگر ژاپنی نیز متعهد شده‌اند که در مسیر کاهش تبعات زیست‌محیطی تولید محصولات و کاهش کربن اقدام نمایند. بر اساس گزارش سال ۲۰۱۹ سازمان بین‌المللی انرژی، چنین انتظار می‌رود که تا سال ۲۰۴۰ تقاضا برای انرژی دو برابر شود.همچنین این گزارش نشان داده است که ژاپن از ظرفیت‌های لازم برای پیش رو شدن در حوزه انرژی‌های سبز برخوردار است و می‌تواند تجارب فن‌آورانه خود را با سایر کشورهای درحال توسعه به اشتراک گذارد.

تحول در صنعت خودروسازی در راه است؛

ممنوعیت فروش خودروهای بنزینی تا ۱۵ سال آینده

پرهام کریمی
روزنامه نگار

خودروهای برقی که تا همین چند سال گذشته تنها به عنوان پیشنهادی برای خرید بودند با تغییر سیاست کشورهای مبارزه با تغییرات آب و هوایی اکنون به یکی از راهکارهای اصلی کشورها به خصوص کشورهای اروپایی برای مبارزه با تغییرات آب و هوایی بدل شده‌اند؛ به گونه‌ای که اکنون اتحادیه اروپا در حال وضع قوانینی است که فروش خودروهای دیزلی و بنزینی را ممنوع اعلام کند.

قانونگذاران کمیته محیط زیست پارلمان اروپا از طرحی برای ممنوعیت فروش خودروهای بنزینی و دیزلی جدید از سال ۲۰۳۵ حمایت می‌کنند. این کمیته از پیشنهاد کاهش انتشار CO۲ تا سال ۲۰۳۵ حمایت کرد که فروش خودروهای جدید با سوخت فسیلی را در ۲۷ کشور غیرممکن می‌کند.

کمیسیون اروپا این اهداف را به عنوان بخشی از برنامه بزرگ خود یعنی سیاست‌های اصلاح تغییرات آب و هوایی در جولای گذشته پیشنهاد کرد که بر این اساس خودروهای جدید برای ۱۰ تا ۱۵ سال در جاده‌ها می‌مانند - به این معنی که سال ۲۰۳۵ آخرین تاریخی است که فروش خودروهای آلاینده باید متوقف شود.

این برنامه برای اجرای در بلوک اروپا برای داشتن انتشار کربن صفر خالص در همه بخش‌ها تا سال ۲۰۵۰ اعلام شد. با این حال، این کمیته به طور همزمان به پیشنهادات برای اجرای برنامه‌های سختگیرانه تر برای کاهش انتشار CO۲ خودرو در این دهه رأی منفی داد. این کمیته پیشنهاد برای کاهش ۵۵ درصدی انتشار CO۲ از خودروها تا سال ۲۰۳۰ در مقایسه با سطوح انتشار کربن در سال ۲۰۱۲۱ را رد کرد. و همچنین از کاهش هدف سال ۲۰۵۰ به سال ۲۰۳۵ حمایت نکرد.

پارلمان اروپا در ماه‌های آینده درباره پیشنهادات کاهش دی‌اکسید کربن خودرو رأی خواهد داد و پس از آن قانون‌گذاران و کشورهای اتحادیه اروپا باید درباره قوانین نهایی مذاکره کنند.

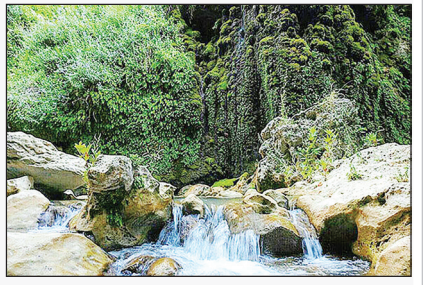
اتحادیه اروپا همچنین با سرعت بخشیدن به فروش و تولید وسایل نقلیه الکتریکی بدون آلاینده‌های، قصد دارد با یک چهارم از انتشار آلاینده‌های اتحادیه اروپا را که از حمل و نقل ناشی می‌شود، مقابله کند.

جان هویتما، قانونگذار اصلی در این سیاست، گفت: «با استانداردهای CO۲، شفافیت را برای صنعت خودرو ایجاد می‌کنیم و نوآوری و سرمایه گذاری را برای تولیدکنندگان خودروهای برقی تحریک می‌کنیم.

شرکت‌هایی از جمله فولکس واگن قبلاً اعلام کرده‌اند که قصد دارند تا سال ۲۰۳۵ فروش خودروهایی با موتور احتراقی را در اروپا متوقف کنند، اما برخی از گروه‌های صنعتی نسبت به ممنوعیت یک فناوری خاص هشدار داده‌اند و گفته‌اند که اهداف بلندپروازانه‌تر تنها در صورتی محقق می‌شوند که سیاست‌گذاران از گسترش گسترده زیرساخت‌های شارژ خودرو حمایت کنند.اتحادیه اروپا همچنین در حال مذاکره

درباره پیشنهادهایی است که کشورها را ملزم به نصب نقاط شارژ عمومی در فواصل زمانی منظم در امتداد جاده‌های اصلی کند. مرسدس بنز نیز آماده می‌شود تا پایان دهه میلادی یعنی تا زمانی که شرایط بازار برای فروش این مدل خودروها محیا شود، سیاست فروش خودروهای تمام برقی را شروع کند. این شرکت خودروسازی لوکس با تغییر سیاست خود، به سمت آینده‌ای بدون آلاینده‌گی و نرم افزار محور، شتاب می‌گیرد. تا سال ۲۰۲۲، مرسدس بنز خودروهای الکتریکی را در تمام بخش‌هایی که این شرکت ارائه می‌دهد، راه اندازی می‌کند. در گام بعدی از سال ۲۰۲۵ به بعد، تمام خودروهای جدید فقط الکتریکی خواهند بود و مشتریان می‌توانند به ازای هر مدلی که شرکت در حالت بنزینی تولید می‌کند، یک جایگزین تمام الکتریکی انتخاب کنند. مرسدس بنز قصد دارد با پایبندی به اهداف حداکثر سودآوری خود، این تحول سریع را شروع کند.یکی از مدیران ارشد مرسدس بنز گفته است: تغییر به سمت خودروهای الکتریکی در حال سرعت گرفتن است. نقطه اوج تحول این شرکت به سمت برقی شدن نزدیک است و ما آماده خواهیم بود؛ زیرا بازار خودروها تا پایان این دهه فقط به برقی تبدیل می‌شود.

بهشتی پنهان از چشم گردشگران در ایران

در گذشته کودکان که به لهجه لری محلی لیته گفته می‌شود توسط پدرانشان به آبگیر درون دهانه تنگ برده می‌شدند تا شنا یاد بگیرند از این رو نام تنگ لیتون گذاشته شده است.

تفرجگاه زیبا و بکر تنگ لیتون در منطقه دلی آجم از توابع بخش دیشموک شهرستان کهگیلویه با خوانی از زیبایی های خدادادی مانند بهشت از چشم گردشگران پنهان است. رودخانه پرآب آجم از این تنگ زیبا سرچشمه می‌گیرد و در تمام فصول سال در این تنگ زیبا جاری است.

شهرستان کهگیلویه از وسیع‌ترین شهرستان‌های استان کهگیلویه و بویراحمد است که با دارا بودن اقلیم‌های متفاوت در دو ناحیه سردسیری و گرمسیری، به عنوان مقصدی مناسب برای گردشگران و طبیعت دوستان تبدیل شده است.

از مناطق گردشگری استان کهگیلویه و بویراحمد تنگ لیتون است که در منطقه «دلی آجم» شهرستان کهگیلویه واقع شده است. دلی و آجم از توابع بخش دیشموک شهرستان کهگیلویه هستند. روستای آجم دیشموک از جاذبه‌های گردشگری زیادی برخوردار است که می‌توان به غارهای تاریخی و آبشارهای مفرح اشاره کرد.

تنگ لیتون در موقعیت جغرافیایی ۱۵ ۳۸'N ۴۰'E۵۵ واقع شده است. آب جاری و سرد این تنگ در فصل تابستان باعث جذب گردشگران زیادی از استانهای همجوار می‌شود.

تنگ لیتون از پوشش گیاهی بسیار زیبایی برخوردار است و در سراسر آن درختان کهن سال فراوانی را می‌توان مشاهده کرد که جلوه ویژه‌ای را از تنگ به نمایش گذاشته‌اند که در میان این گیاهان گونه‌هایی از حیوانات و پرندگان زیستگاهی را برای خود به وجود آورده‌اند. از دیدنی‌های این تنگ وجود آبشاری است که از دل سنگ‌های صخره‌ای به پایین سرازیر می‌شود و صحنه محصورکننده‌ای از طبیعت را به نمایش می‌گذارد. آب آبشار که تأثیر به‌سزایی در زندگی مردم گذاشته است برای آبیاری زمین‌های کشاورزی و سیراب کردن درختان بی‌شمار به مصرف می‌رسد همچنین به یمن آب دائمی آن یک استخر پرورش ماهی در پایین دست آبشار بنا شده است که این موضوع در اقتصاد مردم از اهمیت زیادی برخوردار است.

آبشاری که تنها بخاطر پونه کوهی خوش‌عطرش افراد زیادی را بخود جلب می‌کند، بر اهمیت این منطقه افزوده است. بسیاری از اهالی منطقه گرمسیری شهرستان کهگیلویه هر سال با شروع فصل تابستان و رشد این گیاه خوشبو مسیر سخت‌گذر و خاکی دلی‌کما و آجم را طی می‌کنند و راهی این دیار همیشه خروشان می‌شوند.

با توجه به آب شیرین و همیشه جاری تنگ لیتون در پایین دست این آبشار بیش از ۵۰ هکتار باغ مرکبات، ۱۰۰ هکتار مزارع برنج و یک واحد پرورش ماهی از سوی اهالی این منطقه ایجاد شده است.

کهگیلویه و بویراحمد با داشتن ۲۸۰ تفرجگاه طبیعی، وجود ۳۰۰ بقعه متبرکه و ۷۵۰ اثر تاریخی ثبت‌شده در فهرست آثار ملی و موهب طبیعی چشم نواز مقصد خوبی برای گردشگران و مسافران است.

نمود امکانات اولیه زندگی و محرومیت منطقه آجم معضلی است که مردم این منطقه با آن دست و پنجه نرم می‌کنند. آنچه سیاحتگاه لیتون را مهجور قرار داده راه خاکی و کوهستانی این تنگ زیباست که با شهر دیشموک ۴۵ کیلومتر فاصله دارد و این راه خاکی بازدید از این منطقه زیبا را برای گردشگران مشکل کرده است.

تنگ لیتون از مسیر دسترسی نسبتاً سختی برخوردار است. این جاده خاکی که نیازمند پیاده روی تمام عیار است فاقد هرگونه تابلو در طول مسیر و امکانات رفاهی در تنگ است با این وجود یکی از قطب‌های مهم توریستی محسوب می‌شود که در فصل بهار و تابستان مورد استقبال بازدیدکنندگان زیادی قرار می‌گیرد.

تنگ لیتون در ۱۶۵ کیلومتری ده‌دهشت مرکز شهرستان کهگیلویه و ۴۵ کیلومتری شهر دیشموک قرار دارد.

مواد لایحه حمایت از ایرانیان خارج از کشور

دبیرخانه شورای عالی امور ایرانیان خارج از کشور، در سال ۱۳۹۹ آماری را منتشر کرد که طبق آن تعداد ایرانیان مقیم خارج از کشور، به ۴۰۳۷۰۲۵۸ نفر می‌رسید. برای این افراد (ایرانیان خارج از کشور) تا به حال قانونی جامع وجود نداشته است. با این حال، قوانینی مثل حمایت همه‌جانبه از حقوق ایرانیان خارج از کشور و همچنین جلب مشارکت آن‌ها به‌منظور شرکت در توسعه و پیشرفت کشور وجود داشته است.

حتی در این باره، رهبر هم بیانات خودش را درباره ایرانیان مقیم خارج کشور عنوان کرده است و در آن به مؤلفه‌های مختلفی اشاره کرده که حمایت از حقوق آن‌ها یکی از مباحث آن است. سیاست‌های کلی هم که در این بین وجود دارند، نگاهی فرصت‌محور برای جذب مشارکت اقتصادی شهروندان ایرانی خارج از کشور با هدف کمک به توسعه وطن دارند. بر اساس همین سیاست‌ها و بر پایه بیانات رهبر، این مسئله فراقوه‌ای است و تنها منحصر به یک قوه نیست. در این راستا قانون حمایت از ایرانیان خارج از کشور نوشته شده تا امکان استفاده از ظرفیت‌ها و زمینه رشد نیز فراهم شود.

اشیای گور خاتون به موزه شوش منتقل شدند

پوریا محمدی پیوند
روزنامه نگار

مدیر پایگاه میراث‌جهانی شوش اعلام کرد که اشیای گور پیش از تاریخ چگاسفلی (خاتون) به موزه شوش انتقال یافته است.

بیژن حیدری‌زاده، مدیر پایگاه میراث‌جهانی شوش از انتقال اشیای گور پیش از تاریخ چگاسفلی (خاتون) به موزه شوش خبر داد. وی در این رابطه اظهار کرد:

این اشیاء در ویتترین مربوط به این تدفین پیش از تاریخ قرار گرفت و با این انتقال، ویتترین آرامگاه ز ن ۶۰۰۰ ساله چگاسفلی در موزه باستان‌شناسی شوش پس از ۵/۳ تکمیل شد.

هدار میراث فرهنگی یزد

سرپرست معاونت میراث فرهنگی استان یزد از خطر رانش زمین و احتمال فرونشست در بافت تاریخی این شهر خبر داد. عبدالمجید شاکری، سرپرست معاونت میراث فرهنگی استان یزد با تأکید بر اینکه به‌علت جاری شدن سیل در روزهای اخیر احتمال فرونشست در نقاط متعدد بافت‌های تاریخی وجود دارد، هشدار داد: نقاط متعدد بافت تاریخی خصوصاً پارکینگ‌ها با خطر فرونشست روبه‌رو هستند؛ بنابراین مردم به این مسئله توجه جدی داشته باشند. شاکری با بیان اینکه مردم سعی کنند در این روزها از ورود خودرو به بافت تاریخی خصوصاً پارکینگ‌ها جلوگیری کنند، اظهار کرد: در برخی از پارکینگ‌ها که مشترک با تکایا و حسینیه‌ها نیز هستند؛ احتمال تجمع‌ها و برگزاری مراسم‌هایی مانند نخل برداری احتمال ریزش زمین را افزایش می‌دهد؛ لذا مردم به‌طور جدی متوجه این موضوع باشند. سرپرست معاونت میراث فرهنگی استان یزد با درخواست از مردم مبنی بر ممانعت از تجمع خودرو در این روزها و پارک آن در پارکینگ، خاطر‌نشان کرد: خطر دیگری که مردم را تهدید می‌کند استفاده از پشت بام تکایا و حسینیه‌ها است که به‌علت خیس‌خوردگی در بارش‌های اخیر خطرناک است و نسبت به این مهم نیز باید به‌طور جدی اقدام کنند.

حیدری‌زاده با بیان اینکه محوطه باستان‌شناختی چگاسفلی یا تل باستانی چگاسفلی از آثار ملی ایران است که در دشت زهره در جنوب‌شرقی خوزستان و به فاصله اندکی از خلیج‌فارس قرار دارد، اضافه کرد:

این محوطه باستانی یک مکان آیینی بسیار مهم است که در دشت زیدون و در حاشیه جنوبی رودخانه زهره شهرستان بهبهان در استان خوزستان قرار دارد و یکی از وسیع‌ترین محوطه‌های پیش از تاریخ در جنوب‌غربی ایران است که متعلق به دوران ۴۷۰۰ تا ۳۸۰۰ پیش از میلاد است.

مدیر پایگاه میراث‌جهانی شوش، چگاسفلی را یکی از محوطه‌های تاریخی نامزد ثبت جهانی دانست و گفت:

پیرامون محوطه چگاسفلی ناحیه‌ای قرار دارد که ساکنان باستانی محوطه، مردگان خود را در آنجا به خاک سپرده‌اند که دریافت‌های اولیه باستان‌شناسان از گورستان این محوطه نشان می‌دهد، سنت تدفین در تل چگاسفلی واقع در جنوب‌غربی ایران منحصر‌به‌فرد بوده و نظیر آن در هیچ

کشف نخستین مدارک از حضور انسان عصر پارینه‌سنگی در دشت سریشه

پوریا محمدی پیوند
روزنامه نگار

کارشناس باستان‌شناسی اداره‌کل میراث فرهنگی گردشگری و صنایع دستی خراسان جنوبی، از کشف نخستین مدارک از حضور انسان عصر پارینه‌سنگی در دشت سریشه خبر داد. محمد فرجانی، کارشناس باستان‌شناسی اداره‌کل میراث فرهنگی گردشگری و صنایع دستی خراسان جنوبی، روز پنجشنبه ۱۹ خردادماه با اشاره به بررسی‌های انجام‌گرفته در دشت سریشه برای نخستین بار توسط کارشناسان اداره‌کل در سال ۱۳۹۲، اظهار کرد: از علاوه بر شناسایی محوطه‌های پس از عصر روستائینینی، در شمال روستای کلاته محمد لاله در حاشیه غربی دشت سریشه، شواهدی مشکوک از دست‌افزارهای سنگی شناسایی شد که پس از مطالعات مقدماتی، در سال گذشته به‌شکل فشرده توسط تیمی از کارشناسان اداره‌کل میراث فرهنگی گردشگری و صنایع دستی استان خراسان جنوبی، دانشگاه تربیت مدرس و دانشگاه شهرکرد مورد مطالعه قرار گرفت که نتایج به‌دست‌آمده از این مطالعات حاکی از وجود استقرار مهم از دوران پارینه‌سنگی میانی در دشت سریشه است.

کارشناس باستان‌شناسی اداره‌کل میراث فرهنگی گردشگری و صنایع دستی خراسان جنوبی افزود: نتایج به‌دست‌آمده از این مطالعات در مقاله‌ای با عنوان «An Introduction to the Late Pleistocene Lithic Industries in the East of the Iranian Plateau in Light of the New Findings from Sarbisheh Plain» در یکی از معتبرترین مجلات تخصصی در حوزه پژوهش‌های پارینه‌سنگی با نام Lithic Technology منتشر شد. فرجانی مجله مذکور را در رده‌بندی مجلات ISI و در پایگاه استنادی Scimago جزو مجلات برتر و مطرح حیطه باستان‌شناسی جهان دانست. وی همچنین با بیان اینکه مقاله مذکور در پایگاه استنادی Taylor & Francis و Scopus با امتیاز Impact Factor (۱۰۵) نیز نمایه شده است. ادامه داد: در این پژوهش علاوه بر بررسی دست‌افزارهای به‌دست‌آمده از کلاته محمد لاله سایر محوطه‌های کلیدی در خراسان نیز مورد بررسی قرار گرفتند که از جمله آن‌ها غار کبارام (استان گلستان شهرستان گالیکش)، قاناتان، محوطه کلاته شور (شهرستان سربان) و چهل‌دختران (شهرستان سریشه) هستند. در این میان اهمیت بالای محوطه کلاته محمد لاله در مطالعات پارینه‌سنگی شرق ایران بیش‌ازپیش مورد تأکید قرار گرفته است. امری که با انجام کارهای لایه نگارانه در آن می‌توان به سایر ابعاد و پیچیدگی جنبه‌های زیست‌انسان عصر پارینه‌سنگی میانی (نئاندرتال‌ها) در خراسان جنوبی دست‌یافت و جایگاه واقعی این بخش از فلات ایران را در مطالعات دیرین انسان‌شناسی مطرح کرد.

کشف رازهای جدید اهرام شگفت انگیز فراعنه مصر

سرنخ‌های تازه درباره اهرام ثلاثه مصر

راحله کریمی
روزنامه نگار

در بسیاری از مواقع جغرافی دانان برای درک اینکه کدام یک از مسائلی زیست‌محیطی در گرم شدن کره زمین تأثیرگذار هستند، به گذشته نگاه می‌کنند تا بتوانند به پاسخ‌هایی دست یابند. این بار مورد پژوهش کاخ‌های اصرار آمیز فراعنه مصر بوده است؛ تحقیق جدیدی که روز ۲۹ آگوست در مجله Proceedings of the National Academy of Sciences منتشر شده، جزئیات را درباره چشم‌انداز مصریان باستان که به آنها اجازه داده تا اهرام ثلاثه جیزه مصر (که یکی از پدیده‌های نمادین ساخته دست بشر در دنیا به شمار می‌رود) را بسازند، ارائه می‌دهد.

حالا و در این بررسی جدید، محققان دریافته‌اند که در یکی از شاخه‌های خشک شده رودخانه نیل به نام شاخه خوفو، افراد به دنبال آبراهی برای انتقال ابزارها و مصالحی مثل سنگ به فلات جیزه برای ساخت اهرام ثلاثه جیزه بوده‌اند. شیشا هادر، جغرافی‌دان طبیعی دانشگاه اکس ماریس در فرانسه و نویسنده اصلی این تحقیق در توضیحاتی به این نکته اشاره کرده که رودخانه نیل منبعی حیاتی برای مردمان آن دوره بوده، نه فقط برای حمل و نقل، بلکه برای غذا، زمین برای کشاورزی و آب. او در این رابطه گفته: «سطح بالای آب در رودخانه نیل، نوبدیخت نیات به جامعه مصر باستان بوده. اما در مقابل، خشکسالی که نتیجه پایین آمدن آب رودخانه نیل بوده، فاجعه‌بار و دلیلی برای ناآرامی‌های اجتماعی و حتی گاهی جنگ‌های داخلی به شمار می‌آمده.» در ماه می سال ۲۰۱۹، هادر و تیمش، بعد از حفاری زمین‌هایی در اطراف جایی که شاخه خوفوی رود نیل زمانی در آنجا جریان داشته، به بررسی گرده‌های گیاهان یافت شده در آن منطقه پرداختند. دوتا از سایت‌های تحقیق و بررسی در حوزه شاخه خوفو قرار داشتند و حدود ۱۰۹ نمونه مربوط به دوره‌های قبل از تاریخ مصر (منتهی به سال ۳۱۰۰ قبل از میلاد مسیح) و دوره آغازین دودمانی مصر یا عصر تینیته (بین سال‌های ۳۱۰۰ تا ۲۶۸۶ پیش از میلاد مسیح) جمع‌آوری شد تا مورد تحلیل و بررسی قرار بگیرند و این گرده‌ها، برپایه هفت الگوی گیاهی، به گروه‌های مختلف تقسیم شدند.

این مطالعه، نحوه رسیدن آب به اهرام جیزه، کامل و دقیق درک نشده بود: «ما می‌دانستیم که جریان آب تا نزدیکی فلات جیزه می‌آمده و آنها بدین ترتیب سنگ‌ها را از معادن تورا (منبع اصلی سنگ‌های آهکی مصری‌ها) از طریق رودخانه به جیزه منتقل می‌کردند. من فکر می‌کردم که آنها کانال‌هایی مرتبط و متصل را می‌ساختند ولی این طور به نظر می‌رسد که این یک کانال طبیعی رودخانه است.»

مانینگ در ادامه گفته که یافتن خصیصه‌های طبیعی رودخانه، نحوه تعامل انسان‌ها و شیوه بهره‌برداری‌شان از محیط اطراف را در خلق پروژه‌های سختی مثل اهرام جیزه را مشخص می‌کند. البته یکی از نگرانی‌هایی که او در این پروژه به آن اشاره می‌کند، شیوه آنالیز اطلاعات درباره فوران‌های آتشفشانی در آن دوره توسط محققان است. یافته‌های آنها حکایت از آن دارد که فوران‌های آتشفشانی نقش پررنگی در نوسانات شاخه خوفو داشته که در این مورد خاص، منجر به کاهش سیل‌های تابستانی رود نیل می‌شود: «فقط وجود و وقوع یک فوران آتشفشانی، لزوماً چیزی درباره شرایط رودخانه نیل به شما نمی‌گوید.»

مثلاً برخی فوران‌های بزرگ آتشفشانی در مناطقی با عرض جغرافیایی بالا، مثل ایسلند یا آلاسکا، به‌عنوان موضوعی تأثیرگذار در مونسون‌های (باد و باران‌های موسمی) شرق آفریقا شناخته می‌شوند که می‌توانند باعث تغییر سطح آب در رودخانه نیل شوند. ولی مانینگ

